

La prosperitat

Com a adjectiu amb què qualificar una cosa que gaudeix de prosperitat, s'ha usat molt i continua usant-se encara el castellanisme «floreixent». Per la forma, podia passar, és cert, com un mot ben català; però ja Pompeu Fabra ya denuncià i combatre l'ús de l'infinitiu «floreixer», format per influència de «florecer» i per analogia amb verbs com *conèixer* o *merèixer*, del qual prové aquest participi present «floreixent», tan il·legítim com el seu infinitiu. El verb català derivat de *flor* és *florir*, que es conjuga, així sí, en el present d'indicatiu *jo floreixo*; *tu floreixes*; etc., perquè és un verb incoatiu, com *servir* o *seguir*, però que en el futur, per exemple, fa *floriré* i no «floreixeré»; *Quan floriran els ametllers*, i no «Quan floreixeran...». I el participi present de *florir*, que podem usar com a adjectiu, és *florent*, talmunt com el de *servir* és *servent* i el de *viure* és *vivent*. Podem dir, doncs, que «floreixent» és un barbarisme tradicional de la nostra llengua, que no manca a cap dels diccionaris o repertoris d'aquests mots.

És, en canvi, una novetat — una trista novetat — la introducció en la nostra llengua del barbarisme que representa un altre adjectiu amb el mateix significat.

Ens referim a «boiant», que alguns catalanoparlants han incorporat al seu lèxic habitual i que fins i tot trobem en algun text imprès, com ara darrerament en la traducció catalana d'un doctíssim article de tema històric. «Boiant» no és sinó l'adaptació al català de l'adjectiu del castellà «boyante»; derivat del substantiu «boya». Significant, en principi, «que sura; que no s'enfonsa», ha passat a significar «que gaudeix de prosperitat»; referit a una persona, una empresa, un afer; un negoci, etc. Però és una creació exclusivament castellana, estranya a la nostra llengua.

Com a substitutius d'aquests dos barbarismes cal recórrer, principalment, a l'indicat adjectiu procedent del verb *florir*, és a dir, *florent*, així com a *pròsper*, d'on prové *prosperitat*, que és potser el més usual. Hi cal afegir, encara, segons els casos, *puixant*, *favorable*, *abundant* i, en llenguatge literari o poètic, *ufanós* i *espanerós*. I, a més, cal no oblidar algunes expressions procedents del llenguatge dels mariners però que han esdevingut molt habituals, i caracteritzades per una gran plasticitat, com és ara *a tot drap*, *a tot vent* i *vent en popa*.

Albert Jané